

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Kemikaalit ja kiertotalous Miten tutkimus voi palvella päättöksentekoa ?

Pirkko Kivelä, neuvotteleva virkamies
Ympäristöministeriö
24.11.2016

EU:n kiertotalouden toimintasuunnitelma

- **Toimintasuunnitelmassa (2016 -2018)**

- Tarkastellaan toimia, joihin EU-tasolla on ryhdyttävä kiertotalouden edistämiseksi
 - Tarkasteltuja toimia eri osa-alueilla esim. tuotanto, kulutus, jätehuolto, uusioraaka-aineiden markkinat
 - Keskeiset sektorit muovit, ruokajäte, kriittiset raaka-aineet, rakentaminen ja purkaminen, biomassa ja biopohjaiset tuotteet
 - Pyritään kehittämään mahdollistavaa toimintaympäristöä
 - Haetaan säätelyn ja muiden keinojen tasapainoa
-

Toimintasuunnitelma ja kemikaalit

Tavoitteena:

- **Myrkyttömien (ns. puhtaiden) materiaalikiertojen edistäminen**
- **Huolta aiheuttavien kemikaalien parempi jäljittäminen tuotteissa**
tavoitteena helpottaa kierrätystä ja parantaa uusioraaka-aineiden laajempaa käyttöönottoa.
- Tässä tarkoituksessa:
- Komissio arvioi jätteitä, tuotteita ja kemikaaleja koskevien **lainsäädäntöjen vuorovaikutusta** tarkoituksena
- **arvioida huolta aiheuttavien kemikaalien esiintymistä,**
- **helpottaa kierrättäjien taakkaa ja**
- **helpottaa kemikaalien jäljitettävyyttä ja riskien hallintaa kierrätysprosessissa.**

Tavoitteet lainsäädännön rajapintojen analyysissä

- Tukea huolta aiheuttavien kemikaalien korvaamista tuotteissa
- Parantaa ao. kemikaalien tunnistamista tuotteissa
- Edistää ”puhtaita” (myrkyttömiä) materiaalikiertoja
- Tukea kemikaalien riskien hallintaa kierrätysprosesseissa
- Tukea kierrätystä, vähentää kierrättäjien tarpeetonta taakkaa ja parantaa uusioraaka-aineiden käyttöönottoa
- Tukea uusioraaka-aineiden liikkumista koko Euroopassa
- Luoda pohjaa tulevaan EU:n strategiaan myrkyttömästä ympäristöstä

Toimintasuunnitelma ja kemikaalit

Tuotantoprosessit

- Komissio perustaa **resurssitehokkuuden osaamiskeskuksen** ja haluaa sen avulla **auttaa pk-yrityksiä** hyötymään parempaan resurssitehokkuuteen liittyvistä liiketoimintamahdollisuuksista.
- Tavoitteena esimerkiksi **helpottaa huolta aiheuttavien kemikaalien korvaamista tai pk-yritysten mahdollisuuksia käyttää innovatiivista teknologiaa.**

Jätteestä resurssiksi

- Komissio käynnistää työn EU:n laajuisista **laatustandardeista uusioraaka-aineille.**
- Vahvistetaan sääntöjä siitä, milloin uusioraaka-ainetta ei enää pidetä jätteenä selventämällä **sääntöjä siitä, milloin luokittelu jätteeksi päättyy.**
- Tavoitteena luoda **toiminnanharjoittajille** enemmän **varmuutta ja tasapuoliset toimintaolosuhteet.**

Muita kemikaaleihin liittyviä elementtejä

- **Strategia muoveista** kiertotaloudessa ml. vaaralliset aineet
- Ohjeet rakennusjätteelle ml. vaarallisen (kemikaali) **jätteen käsittelytavat**;
- **Tuotesuunnittelu ja kierrätettävyys**; huomio ns. huolta aiheuttaviin kemikaaleihin;
- Innovatiiviset **business- ja kulutustavat**; ml. Chemicals leasing;
- Taloudellisten **ohjauskeinojen edistäminen** jätehierarkiassa ml. jätteiden vaarallisuuden vähentäminen;
- **Kierrätyksen tason nostaminen** (High quality of recycling) esimerkiksi rohkaisemalla toimijoiden omia järjestelmiä (Producer responsibility schemes) ja käsittelylaitosten sertifiointi (esim. muovi- ja elektroniikkajätteen käsittelijät)

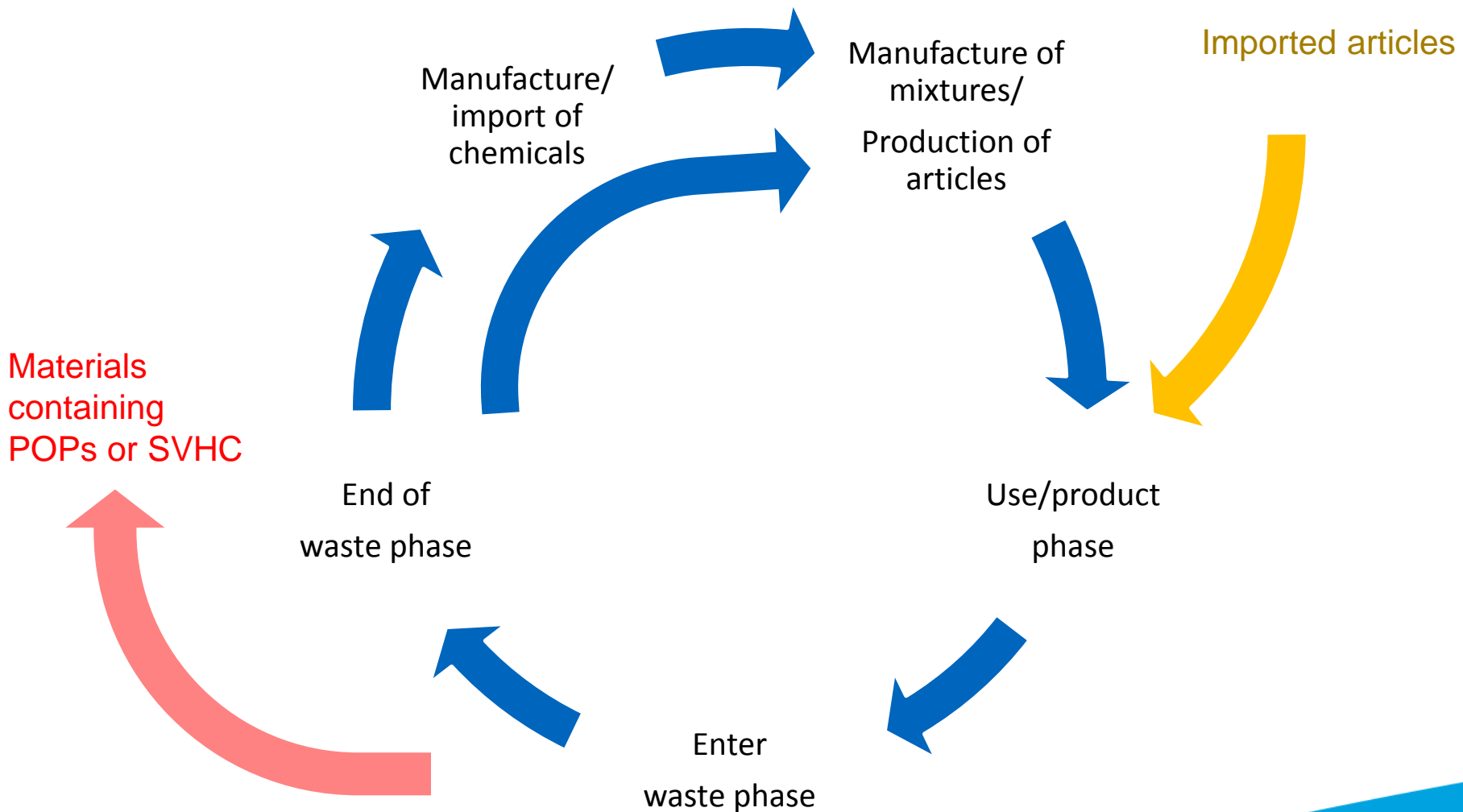
Neuvoston päätelmät ja kemikaalit

Päätelmissään neuvosto pyytää komissiota muun muassa:

- tarkastellessaan **vuoteen 2017 mennessä** kemikaali-, jäte- ja tuotelainsäädännön yhtymäkohtia,
- luomaan menetelmät, joiden avulla voidaan arvioida, tarjoaako kierrätys, uudelleen käyttö vai hävittäminen parhaan lopputuloksen ottaen huomioon **puhtaat materiaalikierrot** ja kierrätyksen edistämisen;
- ja huomioimaan **tarve saada riittävästi tietoa haitallisimmista (ns. SVHC) aineista materiaaleissa, tuotteissa ja jätteessä.**

Lisäksi neuvosto:

- Painottaa **tuotteiden suunnittelun** tärkeyttä ja kiirehtii komissiota kehittämään ns. ekosunnittelu–säännöksiä kiertotalouden tavoitteet huomioon ottaen;
- Korostaa uusiomateriaalien käytön tärkeyttä ja tässä tarkoituksessa pyytää **parantamaan tiedonsaantia niiden sisältämistä aineista, joista voi olla haittaa kierrätykselle.**
- Korostaa tarvetta ehkäistä merien roskaantumista, erityisesti muoviroskien osalta, sekä pyytää komissiota ottamaan **makro- ja mikromuovit huomioon laatiessaan muovistrategiaa** ja kehottaa komissiota **kieltämään mikromuovien käyttö kosmetiikassa.**

Keskeiset haasteet ja tavoitteet kemikaaliriskien hallinnan näkökulmasta

Haasteita:

- Tiedonpuute tuotteiden sisältämistä vaarallista/huolta aiheuttavista kemikaaleista
- Ei enää jätettä –kriteerien puute

Tavoitteena:

- Materiaalien ja uusiomateriaalien yhdenvertainen kohtelu
- Tuotteiden sisältämien huolta aiheuttavien aineiden tunnistaminen ja niiden poistaminen kierrosta

The background features large, overlapping, rounded shapes in shades of blue and green. A large light blue shape is on the left, overlapping a green shape on the right. A darker blue shape overlaps the bottom right of the light blue shape. The word 'Kiitos!' is written in white on the light blue shape, with a white horizontal line underneath it.

Kiitos!